C/2025/3982

20.8.2025

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 8. července 2025

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Řecka

(C/2025/3982)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ([2]), a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

Obecná východiska

(1) Nařízení (EU) 2024/1263, které vstoupilo v platnost dne 30. dubna 2024, stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a předcházet nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými v SFEU. Evropský semestr zahrnuje zejména definování doporučení pro jednotlivé země a dohled nad jejich prováděním. Nařízení rovněž podporuje odpovědnost členských států za fiskální politiku a klade důraz na její střednědobé zaměření v kombinaci s účinnějším a soudržnějším prosazováním. Každý členský stát musí Radě a Komisi předložit národní střednědobý fiskálně-strukturální plán obsahující jeho fiskální, reformní a investiční závazky, který v závislosti na délce volebního období v daném členském státě pokrývá období čtyř nebo pěti let. Dráha čistých výdajů ([3]) v těchto plánech musí být v souladu s požadavky uvedeného nařízení, včetně požadavku na to, aby byl veřejný dluh do konce období korekce uveden na věrohodně sestupnou dráhu nebo aby na této dráze setrval anebo aby zůstal na obezřetné úrovni pod hodnotou 60 % hrubého domácího produktu (HDP) a aby se schodek veřejných financí ve střednědobém horizontu snížil pod referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě nebo se pod ní udržel. Pokud se členský stát zaváže k příslušnému souboru reforem a investic v souladu s kritérii stanovenými v uvedeném nařízení, může být období korekce prodlouženo, a to nejvýše o tři roky.

([1]) Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Čisté výdaje ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení (EU) 2024/1263: „čistými výdaji“ se rozumí veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje; ii) diskreční opatření na straně příjmů; iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie; iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií; v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

(2) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ([4]), kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. V souladu s prioritami evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik podporuje hospodářské a sociální oživení a stimuluje udržitelné reformy a investice, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Také pomáhá posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci Unie a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv.

(3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ([5]) (dále jen „nařízení REPowerEU“) přijaté dne 27. února 2023 má za cíl ukončit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. To pomůže dosáhnout energetické bezpečnosti a diverzifikovat dodávky energií v Unii a vede k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie, ke zvýšení kapacity pro ukládání energie a ke zlepšení energetické účinnosti. Řecko doplnilo do svého národního plánu pro oživení a odolnost novou kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů plánu REPowerEU.

(4) Dne 27. dubna 2021 předložilo Řecko Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 uvedeného nařízení posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V. Dne 13. července 2021 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Řecka ([6]), které bylo dne 7. prosince 2023 změněno podle čl. 18 odst. 2 za účelem aktualizace maximálního finančního příspěvku na nevratnou finanční podporu a za účelem začlenění kapitoly REPowerEU ([7]). Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise v souladu s čl. 24 odst. 5, v němž se stanoví, že Řecko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Podmínkou uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů, pokud jde o tutéž reformu nebo investici.

(5) Dne 21. ledna 2025 přijala Rada na doporučení Komise doporučení, kterým schválila národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Řecka ([8]). Plán byl předložen v souladu s článkem 11 a čl. 36 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2024/1263, vztahuje se na období od roku 2025 do roku 2028 a zahrnuje fiskální korekci rozloženou do čtyř let.

(6) Dne 26. listopadu 2024 Komise přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Řecka na rok 2025. Téhož dne Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování 2025, v níž je Řecko uvedeno jako jeden z členských států, u nichž je třeba provést hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2025, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ([9]) dne 13. května 2025 a společnou zprávu o zaměstnanosti dne 10. března 2025.

(7) Dne 29. ledna 2025 Komise zveřejnila Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost EU v příštích pěti letech. Stanoví tři transformační požadavky udržitelného hospodářského růstu: i) inovace; ii) dekarbonizace a konkurenceschopnost a iii) bezpečnost. Za účelem odstranění

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Řecka (ST 10152/2021).

([7]) Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 7. prosince 2023, kterým se mění prováděcí rozhodnutí ze dne 13. července 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Řecka (ST 15831/2023).

([8]) Doporučení Rady ze dne 21. ledna 2025, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Řecka (Úř. věst. C, C/2025/661, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/661/oj).

([9]) Doporučení Rady ze dne 13. května 2025 týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

rozdílů v oblasti inovací si EU klade za cíl prosazovat průmyslové inovace, podporovat růst startupů prostřednictvím iniciativ, jako je Strategie EU pro startupy a scaleupy, a urychlit zavádění pokročilých technologií, jako je umělá inteligence a kvantová výpočetní technika. V zájmu dosažení zelenějšího hospodářství Komise předložila komplexní Akční plán pro cenově dostupnou energii a Dohodu o čistém průmyslu, které zajistí, aby přechod na čistou energii zůstal nákladově efektivní, zohledňoval konkurenceschopnost, zejména v energeticky náročných odvětvích, a byl hnací silou růstu. Pro snížení nadměrné závislosti a zvýšení bezpečnosti je Unie odhodlána posílit globální obchodní partnerství, diverzifikovat dodavatelské řetězce a zajistit přístup ke kritickým surovinám a čistým zdrojům energie. Tyto priority se opírají o horizontální faktory, jež zahrnují zjednodušení právních předpisů, prohloubení jednotného trhu, financování konkurenceschopnosti a unii úspor a investic, podporu dovedností a kvalitních pracovních míst a lepší koordinaci politik EU. Kompas konkurenceschopnosti je sladěn s evropským semestrem, čímž je zajištěno, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli Komise a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.

(8) Evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik se v roce 2025 nadále vyvíjí souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány pomáhají účinně řešit všechny výzvy, které byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních letech, nebo významnou část těchto výzev. Tato doporučení pro jednotlivé země zůstávají relevantní i pro posuzování pozměněných plánů pro oživení a odolnost v souladu s článkem 21 nařízení (EU) 2021/241.

(9) Doporučení pro jednotlivé země 2025 by se měla vztahovat na všechny klíčové výzvy hospodářské politiky, jež nejsou dostatečně řešeny v rámci opatření obsažených v plánech pro oživení a odolnost, s přihlédnutím k příslušným výzvám identifikovaným v doporučeních pro jednotlivé země z období 2019–2024.

(10) Dne 4. června 2025 Komise zveřejnila zprávu o Řecku pro rok 2025. Posoudila pokrok, který Řecko učinilo při plnění příslušných doporučení, a zhodnotila, jak Řecko provádí plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým Řecko čelí. Posoudila rovněž pokrok Řecka při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby a sociálního vyloučení, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(11) Komise v případě Řecka provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Hlavní zjištění, k nimž Komise při posuzování makroekonomické zranitelnosti Řecka pro účely uvedeného nařízení dospěla, byla zveřejněna dne 13. května 2025 ([10]). Dne 4. června 2025 dospěla Komise k závěru, že se Řecko potýká s makroekonomickými nerovnováhami. Zranitelná místa Řecka souvisí konkrétně s vysokým veřejným a zahraničním dluhem, úvěry se selháním a nezaměstnaností, které nadále ustupují, zatímco schodek běžného účtu zůstává vysoký. Poměr veřejného dluhu k HDP se v roce 2024 opět výrazně snížil, ale i přes trvalé snižování zůstává nejvyšší v EU. Rozpočtové přebytky spolu s růstem HDP mají zajistit další snižování dluhu. Deficit běžného účtu se v roce 2024 mírně zvýšil, výrazně nad úroveň před pandemií, a očekává se, že v tomto a příštím roce zůstane na vysoké úrovni. Čistá investiční pozice vůči zahraničí se v roce 2024 dále zlepšila, přestože zůstává nejnepříznivější v EU, a neočekává se, že by se dále výrazně zlepšovala kvůli velkým schodkům běžného účtu a slábnoucím účinkům jmenovatele. Trh práce se nadále zlepšuje; nezaměstnanost výrazně klesla (z maxima na úrovni 27,8 % v roce 2013 na 10,1 % v roce 2024), ale je stále vysoká. Stav úvěrů se selháním v rozvahách bank se v roce 2024 dále snížil, ale řešení nesplácených úvěrů v držení správců úvěrů zůstává pomalé a nadále zatěžuje rozvahy podniků a domácností. Řecko dosáhlo při řešení svých zranitelných míst výrazného politického pokroku. V roce 2024 byla přijata opatření ke zlepšení výběru daní a k další podpoře vymáhání starších úvěrů se selháním. Pokroku bylo dosaženo také v soudnictví. Udržení tempa reforem v rámci plánu pro oživení a odolnost i po jeho skončení zůstává klíčové pro řešení strukturálních slabin ekonomiky a zvýšení produktivity je klíčové pro zlepšení dlouhodobých vyhlídek růstu, což by usnadnilo odstraňování nerovnováh.

([10]) SWD(2025) 70 final.

Posouzení roční zprávy o pokroku

(12) Dne 21. ledna 2025 Rada doporučila následující maximální míry růstu čistých výdajů pro Řecko: 3,7 % v roce 2025, 3,6 % v roce 2026, 3,1 % v roce 2027 a 3,0 % v roce 2028, což odpovídá maximální kumulativní míře růstu vypočtené s ohledem na rok 2023 ve výši 6,5 % v roce 2025, 10,3 % v roce 2026, 13,7 % v roce 2027 a 17,1 % v roce 2028. Dne 30. dubna 2025 předložilo Řecko svou roční zprávu o pokroku ([11]), pokud jde o dodržování doporučeného maximálního tempa růstu čistých výdajů a realizaci reforem a investic reagujících na hlavní výzvy vymezené v jemu určených doporučeních v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Řecko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.

(13) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise doporučila aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a významné navýšení výdajů na obranu; tento návrh uvítala Evropská rada dne 6. března 2025. Na základě žádosti Řecka ze dne 29. dubna 2025 přijala Rada dne 8. července 2025 na doporučení Komise doporučení, kterým se Řecku umožňuje odchýlit se od doporučených maximálních temp růstu čistých výdajů a překročit je ([12]).

(14) Na základě údajů potvrzených Eurostatem ([13]) se saldo veřejných financí Řecka zvýšilo ze schodku ve výši 1,4 % HDP v roce 2023 na přebytek ve výši 1,3 % v roce 2024, zatímco veřejný dluh klesl ze 163,9 % HDP na konci roku 2023 na 153,6 % na konci roku 2024. Podle výpočtů Komise odpovídá tento vývoj tempu růstu čistých výdajů ve výši - 0,3 % v roce 2024. V roční zprávě o pokroku za rok 2025 Řecko odhaduje růst čistých výdajů v roce 2024 rovněž na - 0,3 %. Na základě odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky ([14]), které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, v roce 2024 restriktivní, a to ve výši 1,5 % HDP.

(15) Podle roční zprávy o pokroku předpokládá makroekonomický scénář, na němž jsou založeny rozpočtové projekce Řecka, v roce 2025 růst reálného HDP o 2,3 %, zatímco inflace měřená HISC je v roce 2025 odhadována na 2,4 %. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá růst reálného HDP v roce 2025 o 2,3 % a v roce 2026 o 2,2 % a inflaci měřenou HISC v roce 2025 na úrovni 2,8 % a v roce 2026 na úrovni 2,3 %.

(16) V roční zprávě o pokroku se očekává, že se přebytek veřejných financí sníží v roce 2025 na 0,1 % HDP, zatímco poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2025 snížit na 145,7 %. Tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2025 ve výši 4,5 %. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá v roce 2025 přebytek veřejných financí ve výši 0,7 % HDP. Snížení přebytku v roce 2025 odráží především plánované snížení sazby příspěvků na sociální zabezpečení o 1 p. b. a zvýšení mezd ve veřejném sektoru, jakož i nový balíček opatření v hodnotě 0,5 % HDP, který byl oznámen po zveřejnění fiskálního výsledku za rok 2024 a který zahrnuje vrácení jednoho měsíčního nájemného nájemníkům a podléhá příjmovému prahu, trvalou sociální dávku pro zranitelné osoby a roční navýšení státního rozpočtu na investice o 500 milionů EUR. Podle výpočtů Komise tento vývoj odpovídá růstu čistých výdajů ve výši 4,2 % v roce 2025. Rozdíl mezi saldem veřejných financí předpokládaným Komisí a Řeckem lze přičíst vyšším příspěvkům na sociální zabezpečení a nižším výdajům na mzdy, důchody a sociální dávky předpokládaným v prognóze Komise z jara 2025. Odráží zahrnutí nadměrného plnění v oblasti příspěvků na sociální zabezpečení i nedostatečného čerpání prostředků zjištěného v předchozích letech do letošní prognózy. Tyto účinky jsou částečně kompenzovány nižšími příjmy z přímých daní, které Komise rovněž předpokládá v prognóze z jara 2025. Na základě odhadů Komise se očekává, že nastavení fiskální politiky, které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, bude v roce 2025 expanzivní a bude činit 0,8 % HDP. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2025 snížit na 146,6 %. Snížení poměru dluhu k HDP v roce 2025 odráží především růst nominálního HDP a také předpokládaný rozpočtový přebytek.

([11]) Roční zprávy o pokroku z roku 2025 jsou dostupné na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_cs.

([12]) Doporučení Rady ze dne 8. července 2025, kterým se Řecku umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky) (Úř. věst. C, C/2025/3965, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([13]) Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2025.

([14]) Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

(17) Podle prognózy Komise z jara 2025 se očekává, že v roce 2025 budou z nevratné podpory („grantů“) z Nástroje pro oživení a odolnost financovány výdaje vládních institucí ve výši 1,7 % HDP, přičemž v roce 2024 to bylo 1,0 % HDP. Výdaje financované z nevratné podpory Nástroje pro oživení a odolnost umožní kvalitní investice a reformy zaměřené na zvýšení produktivity bez přímého dopadu na saldo veřejných financí a veřejný dluh Řecka.

(18) Výdaje vládních institucí Řecka na obranu činily 2,7 % HDP v roce 2021, 2,6 % HDP v roce 2022 a 2,2 % HDP v roce 2023 ([15]). Podle prognózy Komise z jara 2025 se předpokládá, že výdaje na obranu budou v roce 2024 i v roce 2025 činit 2,4 % HDP. Řecko odhaduje, že výdaje na obranu v roce 2024 dosáhnou 2,2 % HDP a v roce 2025 pak 2,3 % HDP. To odpovídá nulové změně oproti roku 2024. Období, kdy je aktivována národní úniková doložka (2025–2028), umožňuje Řecku změnit priority veřejných výdajů nebo zvýšit veřejné příjmy tak, aby trvale vyšší výdaje na obranu neohrozily fiskální udržitelnost ve střednědobém horizontu.

(19) Podle prognózy Komise z jara 2025 se očekává, že čisté výdaje v Řecku vzrostou o 4,2 % v roce 2025 a o 3,9 % kumulativně za roky 2024 a 2025. Na základě prognózy Komise z jara 2025 se předpokládá, že růst čistých výdajů Řecka v roce 2025 bude vyšší než doporučená maximální míra růstu, což odpovídá odchylce ([16]) 0,2 % HDP v ročním vyjádření. Pokud vezmeme v úvahu roky 2024 a 2025 dohromady, předpokládá se, že kumulativní míra růstu čistých výdajů bude nižší než doporučená maximální míra růstu.

(20) Roční zpráva o pokroku nezahrnuje rozpočtové projekce na období po roce 2025. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky přebytek veřejných financí ve výši 1,4 % HDP v roce 2026. Zvýšení přebytku v roce 2026 odráží především utlumený růst současných výdajů ve srovnání s růstem příjmů. Tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2026 ve výši 3,1 %. Na základě odhadů Komise se očekává, že nastavení fiskální politiky, které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, bude v roce 2026 expanzivní a bude činit 0,8 % HDP. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl podle odhadů Komise do konce roku 2026 snížit na 140,6 %. Snížení poměru dluhu k HDP v roce 2026 odráží především růst nominálního HDP a také dosažení rozpočtových přebytků.

Klíčové politické výzvy

(21) V rámci plánu pro oživení a odolnost bylo provedeno několik důležitých opatření, jejichž cílem je zlepšit dodržování daňových předpisů a výběr daní, například reforma propojující pokladny s terminály v místě prodeje s informačními systémy daňového úřadu s cílem bojovat proti daňovým únikům. Stále však existuje prostor pro další opatření, zejména pro zaměření se na konkrétní odvětví, která jsou náchylná k vysokým daňovým únikům, jako je například odvětví pohonných hmot. K opatřením patří dokončení právního rámce pro nástroj daňového úřadu ke sledování hodnotového řetězce v odvětví pohonných hmot, instalace sledovacích zařízení na kontejnerová vozidla a lodě přepravující pohonné hmoty a změna soudních řádů s cílem usnadnit účinnější prosazování právního rámce. Kromě toho se očekává, že dokončení probíhající organizační reformy celní správy s cílem centralizovat kontroly povede k většímu počtu cílenějších kontrol na místě.

(22) V rámci plánu pro oživení a odolnost podniká Řecko kroky k dokončení právních kodifikací klíčových oblastí daňového rámce, včetně zdanění příjmů, cel, DPH, majetkových daní a výběru státního dluhu. Zjednodušený a soudržný daňový rámec by pomohl zprůhlednit řecký daňový systém a snížit náklady podniků na dodržování předpisů. To by omezilo odrazování od investic, což by mohlo pomoci zúžit stále velkou investiční mezeru. Po zavedení právní kodifikace je důležité, aby právní rámec zůstal stabilní a byl podpořen rychlým poskytováním správních pokynů podnikům a jednotlivým daňovým poplatníkům.

(23) Řecko pokračuje v modernizaci veřejné správy, dosud však existuje prostor pro další zvýšení její efektivity. Po výrazné korekci po roce 2010 byly rozsah a náklady jeho veřejné správy v podstatě v souladu s průměrem EU.

([15]) Zdroj: Eurostat, vládní výdaje podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG). Vzhledem k metodickým rozdílům mezi definicemi podle COFOG a NATO se výdaje založené na definici dle COFOG mohou lišit od výdajů založených na definici dle NATO.

([16]) Od roku 2026 se tyto údaje objeví na kontrolním účtu, který je stanoven v článku 22 nařízení (EU) 2024/1263.

Mzdové náklady řeckého veřejného sektoru zůstaly v roce 2024 obecně stabilní na úrovni 10,3 % HDP, což odpovídá průměru EU (10,2 % HDP). Pro udržení tohoto stavu je klíčové nadále uplatňovat jednotnou mzdovou tabulku a zároveň zachovat stávající počet zaměstnanců, včetně dočasných zaměstnanců. Plán pro oživení a odolnost obsahuje opatření k zvýšení účinnosti veřejné správy, včetně rámce víceúrovňové správy přijatého v roce 2023, který by měl zlepšit koordinaci mezi ústředními, regionálními a místními orgány. Lepší koordinace se však pravděpodobně projeví až poté, co bude rámec plně funkční, zejména po zavedení správních struktur, informačních systémů a právní kodifikace, která vyjasní kompetence regionální a místní samosprávy (přijetí se plánuje v roce 2025).

(24) Bylo dosaženo pokroku při snižování objemu úvěrů se selháním, stále však přetrvává řada problémů souvisejících se spravedlností. Významné prodlevy, s nimiž se běžně potýkají účastníci řízení při rozhodování svých sporů ve fázi před dražbou a po ní v rámci likvidačního řízení, jsou mnohem delší než zákonem stanovené lhůty pro rozhodování. To potenciální kupující odrazuje od účasti na dražbách a vede k vysokému procentu neúspěšných dražeb, což narušuje celkovou účinnost rámce pro řešení dluhů a snižuje efektivní nabídku nemovitostí. Prodlevy zhoršují rovněž krizi dostupnosti bydlení, jelikož mnoho volných bytů je vázáno v postupech spojených s vymáháním dluhů. Nedávno přijatá procesní opatření je třeba doplnit dalšími zlepšeními, aby se urychlilo rozhodování sporů před dražbou a po ní, jako je i) zjednodušení postupů; ii) opatření, která mají zabránit nepřiměřené koncentraci soudních sporů souvisejících s vymáháním práva v metropolitních oblastech; a iii) digitální platforma pro dosažení rozhodujícího pokroku, pokud jde o dlouhé termíny slyšení.

(25) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení Rady (EU) 2021/241 a s přílohou V kritériem 2.2 uvedeného nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Očekává se, že tyto reformy a investice pomohou účinně řešit všechny výzvy identifikované v příslušných doporučeních pro tuto zemi nebo jejich významnou část. V tomto napjatém časovém rámci má dokončení účinného provádění plánu pro oživení a odolnost včetně kapitoly REPowerEU zásadní význam pro posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti Řecka prostřednictvím zelené a digitální transformace a pro zajištění sociální spravedlnosti. Sdělení Komise NextGenerationEU – Cesta do roku 2026, které bylo přijato dne 4. června 2025, vyjasňuje příslušný harmonogram ukončení nástroje a poskytuje členským státům pokyny pro maximalizaci provádění do 31. srpna 2026, včetně toho, jak dále zefektivnit plány pro oživení a odolnost, uvádí nejdůležitější možnosti, které je třeba zvážit při jejich revizi, a zdůrazňuje význam pečlivého společného plánování před předložením posledních žádostí o platbu v roce 2026. Při provádění reforem a investic uvedených v plánu pro oživení a odolnost již Řecko dosáhlo pokroku. Pro splnění závazků plánu pro oživení a odolnost do srpna 2026 je nezbytné, aby Řecko urychlilo provádění reforem a investic řešením příslušných výzev. Konkrétní výzvy v případě Řecka zahrnují: i) zdlouhavé soudní spory při řešení právních námitek proti postupům při zadávání veřejných zakázek, u nichž hrozí zpoždění plánovaného termínu dokončení investic po srpnu 2026; ii) pomalý převod vlastnických práv; a iii) nedostatečnou koordinaci, zejména co se týče investic a reforem v oblastech politiky přesahujících působnost jednoho ministerstva. Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost, je i nadále nezbytné do procesu systematicky zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.

(26) V Řecku došlo k urychlení provádění programů politiky soudržnosti, které zahrnují podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST), Evropského sociálního fondu plus (ESF+) a Fondu soudržnosti (FS). Je důležité pokračovat v úsilí o zajištění rychlého provádění těchto programů a zároveň maximalizovat jejich reálný dopad. Řecko již na základě svých programů v rámci politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu a současně na posílení sociální soudržnosti. Řecko zároveň nadále čelí výzvám, které spočívají v posílení regionální konkurenceschopnosti a zvýšení sociální odolnosti, posílení zabezpečení dodávek vody zajištěním odpovídajícího hospodaření s dešťovou vodou a dodržováním předpisů v oblasti odpadních vod, zlepšení dostupnosti a přístupu k cenově dostupnému bydlení, včetně sociálního bydlení, a urychlení transformace energetiky, včetně lepšího skladování energie, integrace obnovitelných zdrojů energie a regionální propojenosti. V souladu s článkem 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ([17]) je Řecko povinno v rámci přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období přezkoumat každý program, mimo

([17]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

jiné s přihlédnutím k příslušným výzvám identifikovaným v doporučeních pro danou zemi z roku 2024. Návrhy Komise přijaté dne 1. dubna 2025 ([18]) prodlužují lhůtu k předložení posouzení – v případě každého programu – výsledku přezkumu v polovině období stanovenou na 31. března 2025. Poskytují také flexibilitu, která pomáhá urychlit provádění programů, a pobídky pro členské státy, aby přidělovaly zdroje politiky soudržnosti do pěti strategických prioritních oblastí Unie, konkrétně do konkurenceschopnosti v oblasti strategických technologií, obrany, bydlení, vodohospodářské odolnosti a přechodu na jiné zdroje energie, a do investic do dovedností v prioritních odvětvích při současném zachování důrazu na osoby v nejzranitelnějších situacích v programech ESF+.

(27) Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP) poskytuje příležitost investovat do klíčové strategické priority EU tím, že posílí konkurenceschopnost EU. Platforma STEP je financována z jedenácti stávajících fondů EU. Členské státy mohou rovněž přispívat do programu InvestEU na podporu investic v prioritních oblastech. Řecko by mohlo tyto iniciativy optimálně využívat k podpoře vývoje nebo výroby kritických technologií, včetně čistých technologií a technologií účinně využívajících zdroje.

(28) Kromě hospodářských a sociálních výzev, které jsou řešeny prostřednictvím plánu pro oživení a odolnost a jiných fondů EU, by Řecko mělo účinně řešit zbývající výzvy, jež souvisejí s regulační zátěží, překážkami vstupu na trhy výrobků a služeb, roztříštěností výzkumné politiky a zdlouhavými soudními řízeními, včetně doby potřebné k dokončení postupů zadávání veřejných zakázek.

(29) Jak je uvedeno v Kompasu konkurenceschopnosti, všechny orgány EU, vnitrostátní a místní orgány musí vyvinout velké úsilí k vytvoření jednodušších pravidel a ke zrychlení správních postupů. Komise si v oblasti snižování administrativní zátěže stanovila ambiciózní cíle: nejméně o 25 % a u malých a středních podniků nejméně o 35 % a vytvořila nové nástroje k dosažení těchto cílů, včetně systematického zátěžového testu stavu právních předpisů EU a posíleného dialogu se zúčastněnými stranami. Aby Řecko dostálo těmto ambicím, musí také jednat. Při podnikání v Řecku považuje 80 % podniků za problém pro svou společnost složitost správních postupů ([19]). Další snížení administrativní a regulační zátěže pro podniky by pomohlo zvýšit konkurenceschopnost Řecka. Navzdory značnému pokroku, jehož bylo dosaženo při digitalizaci veřejných služeb prostřednictvím reforem a investic v rámci plánu pro oživení a odolnost Řecka, by Řecku dále prospělo zefektivnění a digitalizace správních postupů, zejména pokud jde o povolení a licence. To zahrnuje větší odpovědnost veřejné správy, například stanovením maximálních lhůt pro vyřízení a účinným prosazováním přijatých iniciativ (např. povolení pro nové projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie), za které jsou odpovědné místní a regionální orgány a decentralizované orgány. Neúplné právní předpisy v oblasti udělování environmentálních licencí nadále brzdí investice. Řecko například dosud neuzákonilo podmínky, za nichž lze povolovat projekty v oblasti obnovitelných zdrojů energie s omezeným dopadem na životní prostředí. U většiny druhů činností se rovněž očekává nařízení o aktivaci nižší environmentální klasifikace v podnikatelských parcích. Právní rámec pro koncesní smlouvy týkající se infrastruktury na mořském pobřeží (zákon 2971/2001), zejména průmyslových přístavů, není pro investice příznivý. Navíc neúplné právní předpisy a nadměrná zátěž při povolovacím postupu ztěžují řeckým společnostem legální činnost v tomto rámci.

(30) Prioritou Řecka je přezkoumání a odstranění vysokých překážek vstupu na trh pro poskytování odborných služeb a překážek pro nové účastníky výrobkových trhů. Jak vyplývá z ukazatelů regulace výrobkových trhů pro období 2023–2024, Řecko má jedny z nejvyšších překážek vstupu na trh a podnikání v odvětví služeb v EU. Fungování tohoto odvětví mohou bránit některé překážky při zřizování a provozování maloobchodních prodejen, například povolovací řízení. Řada odborných služeb v Řecku, včetně právnických, architektonických a inženýrských profesí, podléhají vyšším regulačním požadavkům, než je průměr OECD. Řecko má například vysoký počet vyhrazených činností pro architekty a inženýry a vysoká omezení týkající se právní formy v případě právníků. Pokud jde o sítě, Řecko nedávno otevřelo přístup, ale podmínky pro silniční dopravu a pevné elektronické komunikace jsou i nadále omezující. Řecko vykazuje také špatné výsledky v oblasti překážek usnadnění obchodu, pokud jde o provádění opatření, která mají zajistit, aby byl posouzen a minimalizován dopad nové a stávající regulace na hospodářskou soutěž, a o zajištění toho, aby veřejné vlastnictví nenarušovalo hospodářskou soutěž, což představuje překážky pro nové účastníky na výrobkových trzích.

([18]) Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období – COM(2025) 123 final.

([19]) „Postoje podniků ke korupci v EU“, zpráva z bleskového průzkumu Eurobarometru (duben 2024).

(31) Řecká výzkumná politika a financování výzkumu jsou dlouho rozptýleny mezi několik ministerstev, Řeckou nadaci pro výzkum a inovace a regionální orgány pro výzkum a inovace. Kromě častých změn je mezi těmito orgány slabá koordinace. Přístup k financování výzkumných činností je poznamenán nadměrnými administrativními požadavky, pomalými postupy hodnocení a vnímanou vysokou byrokratickou zátěží. Pokud jde o přístup k financování, je rizikový kapitál v Řecku v poměru k HDP pod průměrem EU. Státem podporované iniciativy zaznamenaly určitý úspěch při mobilizaci investic pro startupy a plán pro oživení a odolnost se využívá k financování programů k rozšíření podniků. Navzdory těmto opatřením by Řecku prospělo další financování a strategie v oblasti výzkumu a inovací po plánu pro oživení a odolnost, aby se zlepšilo financování inovací a podpořil se jeho ekosystém výzkumu a inovací.

(32) Řecko dosáhlo pokroku při zvyšování účinnosti a efektivnosti justičního systému, například revizí soudní mapy v občanskoprávním, trestním a správním soudnictví a digitalizací soudních procesů. Délka řízení před občanskoprávními, trestními a správními soudy je však stále jedna z nejvyšších v EU a je příčinou vysokého počtu nevyřízených věcí, což brání hospodářskému rozvoji, zakládání podniků a investicím. Tento problém je nejpalčivější v oblasti vymáhání smluvních a majetkových práv, rychlého řešení sporů, účinného dokončení donucovacích opatření a provádění postupů při zadávání veřejných zakázek. Další snahy směřují k zefektivnění průběhu občanskoprávních a obchodních soudních řízení zavedením procesních zlepšení v prvním a odvolacím stupni a v souvislosti s výkonem rozhodnutí; přijetí právních předpisů, které by aktivně podporovaly a rozšiřovaly využívání mechanismů alternativního řešení sporů, další revizi právního rámce týkajícího se organizace soudů a postavení soudců a pokračující odstraňování nevyřízených soudních případů ovlivňujících rozhodování ve věcech týkajících se veřejných zakázek.

(33) Přestože podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové výrobě elektřiny v Řecku roste, zůstává Řecko i nadále vysoce závislé na fosilních palivech. Velkoobchodní ceny elektřiny jsou nestálé a zůstávají vyšší, než je průměr v EU, částečně kvůli vysoké míře závislosti výroby elektřiny na zemním plynu. Kapitola REPowerEU v řeckém plánu pro oživení a odolnost obsahuje řadu reforem a investic, včetně zvýšení skladovací kapacity, které by měly podle očekávání urychlit dekarbonizaci. Je však třeba přijmout další opatření k snížení závislosti Řecka na fosilních palivech, například úpravou regulačního rámce tak, aby se poskytovatelé bateriových úložišť mohli plně účastnit velkoobchodních trhů s energií. Řecko vykazuje značné dotace na fosilní paliva, přičemž se neplánuje jejich ukončení do roku 2030. Za prioritu při postupném rušení by proto mohly být považovány zejména dotace na fosilní paliva, které cíleně neřeší energetickou chudobu ani skutečné obavy o energetickou bezpečnost, brání procesu elektrifikace a nemají zásadní význam pro konkurenceschopnost průmyslu. V Řecku jsou dotace na fosilní paliva, například používání uhlí a koksu pro průmyslové účely, ekonomicky neefektivní a udržují závislost na fosilních palivech. Při postupném rušení těchto dotací by Řecku prospělo zavedení pobídek k dekarbonizaci průmyslu a k řešením šetrnějším ke klimatu v odvětví dopravy. Elektrické sítě v Řecku se potýkají s kapacitními omezeními, neboť v energetickém mixu přibývá energie z obnovitelných zdrojů. Řecko má prostor pro rozšíření své kapacity přeshraničního propojení, aby se lépe napojilo na vnitřní trh s energií. Velkou překážkou však zůstávají zdlouhavá povolovací řízení pro infrastrukturu sítě. Řecko by také mohlo zintenzivnit spolupráci se sousedními zeměmi a prozkoumat možnosti lepšího využití stávající kapacity pro obchodování s elektřinou. Existuje také prostor pro zlepšení kvality distribučních sítí, jelikož technické a netechnické ztráty elektřiny v síti jsou značně nad průměrem EU.

(34) Řecko má jeden z nejstarších vozových parků v EU, což je hlavní důvod, proč je řecké odvětví dopravy jedním z hlavních producentů emisí CO_2 v zemi. Plán pro oživení a odolnost Řecka obsahuje řadu investic na podporu elektromobility, včetně výměny starých autobusů veřejné dopravy v Aténách a Soluni za elektrobusy. Jiná opatření, jako je nahrazení starých taxíků elektrickými, se však nesetkala s dostatečným zájmem trhu a pravidla pro vyřazování zastaralých služebních vozidel nejsou řádně prosazována. Řecku by prospělo vypracování komplexní strategie, včetně investičního plánu a reforem, na podporu zelené a digitální transformace v odvětví dopravy. Strategie by se týkala přechodu na čistší druhy dopravy, včetně širšího využívání dopravních prostředků na elektrický pohon, a zdokonalení veřejné dopravy zlepšením její přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením, zvýšením kapacity městské veřejné dopravy a rozšířením integrovaného on-line prodeje jízdenek pro meziregionální autobusovou dopravu.

(35) Řecko se zavázalo investovat do železniční infrastruktury a bezpečnosti. Akční plán pro bezpečnost železniční dopravy a hlavní plán zavedení evropského systému řízení železničního provozu (ERTMS) stanovují kroky k modernizaci řeckého železničního systému. Plán pro oživení a odolnost Řecka obsahuje reformu, která umožní provozovateli železniční infrastruktury v zemi účinně provozovat moderní železniční síť a dokončit investice do

klíčových bezpečnostních systémů a infrastruktury. Řecko by mohlo mít prospěch z opatření, která by novému provozovateli železniční infrastruktury poskytla dostatečné a stabilní zdroje, uzavřela komplexní smlouvu o plnění a urychlila zavádění systému ERTMS v železniční síti, aby se zvýšila interoperabilita, účinnost a bezpečnost.

(36) Řecko je obzvláště zranitelné vůči změně klimatu a souvisejícím extrémním povětrnostním jevům, jako jsou intenzivní sucha, záplavy, lesní požáry a vlny veder. Rostoucí četnost a závažnost těchto událostí vyžaduje nákladné rekonstrukční práce a obnovu dotčené infrastruktury. Pro Řecko, které má v současné době v EU jednu z největších mezer v celkovém pojistném krytí pro případ přírodních katastrof, by bylo přínosné pokračovat v úsilí o strukturovaný přístup k financování rizik katastrof a snížit mezeru v soukromém pojištění pro případ přírodních katastrof, a to na základě nedávno zavedených opatření. Vzhledem k sílícím suchům jsou vodní zdroje v Řecku stále vzácnější a znečištěnější, což bude mít podle očekávání závažný dopad na životní prostředí, hospodářství a lidské zdraví. Zdaleka největším spotřebitelem vodních zdrojů je zemědělství. Velké problémy přetrvávají v oblasti čištění městských odpadních vod, jelikož místní poskytovatelé vodohospodářských služeb provozovaní malými obcemi nemají finanční prostředky ani administrativní a řídící kapacity, aby mohli uplatňovat optimální vodohospodářská řešení založená na zásadě „spotřebitel a znečišťovatel platí“. Řecku by proto prospělo vypracovat plán, který by zajistil odolnost kritické infrastruktury vůči klimatu, včetně řízení dodávek vody a poptávky po ní. Konkrétně v oblasti vodního hospodářství by to znamenalo zlepšení udržitelnosti činností a investic v oblasti zásobování vodou podporou institucionální reformy zaměřené na zvýšení kapacity a odpovědnosti obecních vodárenských společností.

(37) Celková zaměstnanost v Řecku byla v posledních letech vysoká a rozdíl oproti průměru EU se snížil. Účast žen na trhu práce je však stále velmi nízká, což vede k tomu, že rozdíl v zaměstnanosti žen a mužů je vysoko nad průměrem EU (18,8 p. b. v Řecku oproti 10,0 p. b. v EU v roce 2024). V Řecku je také značný podíl mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (14,2 %), a zranitelné skupiny, jako jsou osoby se zdravotním postižením, státní příslušníci třetích zemí nebo Romové, mají obtížný přístup na trh práce. Podpora pružného uspořádání pracovní doby, rozšíření služeb péče o děti a lepší pokrytí dlouhodobé péče mohou vytvořit základ pro vyšší míru zaměstnanosti, zejména mladých lidí, žen a zranitelných skupin. Přestože se zavádějí strategické rámce a některá opatření se již realizují, vysoký podíl obyvatelstva je stále ohrožen chudobou a účinnost sociálních transferů je pod průměrem EU a v posledních letech se výrazně snižuje. Neuspokojené potřeby zdravotní péče, nízká úroveň dlouhodobé péče, vysoké náklady na bydlení a míra deprivace zdůrazňují potřebu důkladného systému sociální ochrany a dalších politických opatření. Dostupnost sociálních a základních služeb zůstává omezená, což neúměrně postihuje marginalizované a odlehlé komunity.

(38) Kromě hospodářských a sociálních výzev, které jsou řešeny prostřednictvím plánu pro oživení a odolnost a jiných fondů EU, čelí Řecko několika dalším výzvám, jež souvisejí se vzděláváním. Obzvláště nízká je stále účast na předškolním vzdělávání a péči od tří let věku do zahájení povinné školní docházky na základní škole. V roce 2019 (poslední údaje Eurostatu, UNESCO a OECD pro Řecko) se Řecko umístilo na posledním místě mezi členskými státy EU, pokud jde o míru zápisu dětí, přičemž sledování pokroku ztěžuje nedostatek novějších údajů. Nejnovější údaje EU-SILC ukazují lepší výsledky. Míra účasti na předškolním vzdělávání a péči je u dětí mladších tří let nižší. V roce 2024 navštěvovalo předškolní vzdělávání a péči 28,8 % řeckých dětí mladších tří let (v EU 39,3 %). Řecko se vyzývá, aby zvýšilo míru účasti dětí mladších tří let v zájmu dosažení revidovaného barcelonského cíle pro rok 2030 týkajícího se účasti ve výši 42,8 %. Míra je obzvláště nízká u dětí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením. Bylo zjištěno, že lepší přístup k předškolnímu vzdělávání a péči spojený s rozvojem raných dovedností přináší hmatatelné a dlouhodobé výhody, zejména pro znevýhodněné děti, a přispívá k podstatnému zlepšení výsledků vzdělávání a rozvoje dovedností v pozdějším věku.

(39) Podle nejnovějšího Programu OECD pro mezinárodní hodnocení žáků v roce 2022 nedosahuje vysoký podíl patnáctiletých řeckých žáků minimální úrovně znalostí v základních dovednostech. Míra nedostatečných výsledků patří k nejvyšším v EU a od roku 2018 se zvýšila ve všech socioekonomických třídách, což ukazuje na strukturální problémy v kvalitě a spravedlnosti vzdělávacího systému. Nízký podíl žáků s nejlepšími výsledky v základních dovednostech a tvůrčím myšlením může vést k omezené nabídce inovativních talentů v zemi a mít vliv na její konkurenceschopnost. Velmi nízká úroveň základních a digitálních dovedností mezi mladými lidmi omezuje vyhlídky na rozvoj vyšších dovedností a na změnu kvalifikace a prohlubování dovedností pracovní síly. Účast dospělých na vzdělávání je s 16,6 % mnohem nižší než průměr EU a výrazně zaostává za řeckým cílem do roku 2030, který činí 40 %. Vzhledem k omezené účinnosti stávajících mechanismů prognózování dovedností a navzdory

nedávnému zavedení pilotního nástroje pro sledování dovedností přetrvává nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi. Nízká výkonnost systému odborného vzdělávání a přípravy podkopává úsilí o překonání velkého rozdílu mezi poptávkou trhu práce po dovednostech a dovednostmi podporovanými systémy vzdělávání a odborné přípravy. Tyto problémy, které zhoršují výsledky vzdělávání v Řecku, mohou souviset s omezeným financováním vzdělávacích politik, omezenou mírou autonomie škol, obtížemi při zavádění metod výuky založených na kompetencích a chybějící kulturou systematického hodnocení navzdory zavedení systému hodnocení v letech 2022–2023. Učitelé mají stále omezené kariérní vyhlídky, což je jeden z faktorů, které mohou omezovat kvalitu vzdělávání. Řešení těchto problémů by rovněž přispělo k podpoře vzestupné sociální konvergence v souladu s druhou fází analýzy zemí provedené útvary Komise na základě Rámce sociální konvergence ([20]).

(40) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2025 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny z roku 2025, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Řecka pomáhají doporučení č. 2, 3 a 4 provést první doporučení pro eurozónu týkající se konkurenceschopnosti, zatímco doporučení č. 4 a 5 pomáhají provést druhé doporučení pro eurozónu týkající se odolnosti a doporučení č. 1 pomáhá provést třetí doporučení pro eurozónu týkající se makroekonomické a finanční stability stanovené v doporučení na rok 2025.

(41) S ohledem na hloubkový přezkum provedený Komisí a závěry o existenci nerovnováh jsou do uvedených doporučení č. 1, 2, 3 a 5 promítnuta doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011. Politiky uvedené v doporučení č. 1 pomáhají řešit zranitelnost spojenou s vládním dluhem, vnější pozicí a úvěry se selháním. Politiky uvedené v doporučeních č. 2, 3 a 5 podporují zaměstnanost, konkurenceschopnost a růst potenciálního HDP, a v důsledku toho také přispívají k řešení zranitelnosti spojené s veřejným dluhem a vnější pozicí. Doporučení č. 1, 2, 3 a 5 přispívají jak k řešení nerovnováh, tak k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny v souladu s 40. bodem odůvodnění,

DOPORUČUJE Řecku v letech 2025 a 2026:

1. Posílit celkové výdaje na obranu a bezpečnost a připravenost při současném zajištění udržitelnosti dluhu v souladu se závěry Evropské rady ze dne 6. března 2025. Dodržovat maximální tempa růstu čistých výdajů doporučená Radou dne 21. ledna 2025 a současně využít prostor poskytnutý národní únikovou doložkou pro vyšší výdaje na obranu. Pokračovat v úsilí o zlepšení dodržování daňových předpisů, mimo jiné prostřednictvím další centralizace a digitalizace celních a daňových kontrol, a zlepšit předvídatelnost daňového systému. Dále zlepšovat účinnost a efektivnost veřejné správy plným zavedením rámce víceúrovňové správy. Pokračovat v průběžném snižování objemu úvěrů se selháním v držení bank a správců úvěrů urychlením soudních řízení souvisejících s likvidací.

2. S ohledem na platné lhůty pro včasné dokončení reforem a investic podle nařízení (EU) 2021/241 urychlit provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU. Urychlit provádění programů v rámci politiky soudržnosti (EFRR, FST, ESF+, FS) a případně využít možností, které nabízí přezkum v polovině období. Optimálně využívat nástroje EU, včetně příležitostí, které poskytuje Program InvestEU a Platforma strategických technologií pro Evropu, ke zvýšení konkurenceschopnosti.

3. Zjednodušit regulaci, zlepšit regulační nástroje a snížit administrativní zátěž pro společnosti zefektivněním a digitalizací správních postupů, jakož i dokončením regulačních rámců pro udělování environmentálních licencí a udělování koncesních smluv týkajících se infrastruktury na mořském pobřeží. Přezkoumat a odstranit vysoké překážky vstupu na trh pro poskytování odborných služeb a pro nové účastníky výrobkových trhů. Zlepšit řízení vnitrostátního systému výzkumu, vývoje a inovací snížením roztříštěnosti řízení výzkumné politiky a zdrojů financování a usnadněním přístupu k financování pro startupy a scaleupy, včetně rozvoje místních trhů soukromého a rizikového kapitálu se státem podporovanými iniciativami k mobilizaci investic. Zjednodušit soudní řízení a zkrátit jejich délku zrychlením občanskoprávního řízení, přijetím kodexu o mechanismech alternativního řešení sporů, další revizí kodexu soudců a pokračujícím úsilím o zrychlení soudního řešení sporů týkajících se veřejných zakázek.

([20]) SWD(2025)95 – Druhá fáze analýzy jednotlivých zemí týkající se sociální konvergence v souladu s Rámcem sociální konvergence (SCF), 2025.

4. Rozvíjet nefosilní řešení v oblasti flexibility, včetně odezvy strany poptávky a skladování energie, která přispějí k cenové dostupnosti elektřiny; přenastavit energetické daně tak, aby motivovaly k elektrifikaci; uskutečnit konkrétní kroky k postupnému ukončení dotací na fosilní paliva, zejména v průmyslu; a zvýšit kapacitu elektrických sítí zefektivněním procesu udělování licencí pro nové přenosové sítě a zlepšením kvality distribuční sítě s cílem snížit technické a netechnické ztráty. Urychlit dekarbonizaci odvětví dopravy v rámci komplexní strategie s reformami a investicemi do přechodu na elektrickou mobilitu, modernizace městské a meziregionální veřejné dopravy a zlepšení železniční infrastruktury a provozu, včetně provedení nezbytných krátkodobých organizačních reforem a urychleného zavedení evropského systému řízení železničního provozu v železniční síti s cílem zlepšit interoperabilitu, účinnost a bezpečnost. Vypracovat plán k zajištění odolnosti klíčové infrastruktury vůči změně klimatu, včetně zásobování vodou; reformovat institucionální rámec s cílem zlepšit kapacitu a odpovědnost místních poskytovatelů vodohospodářských služeb; a přijmout opatření k většímu pokrytí soukromého pojištění proti škodám souvisejícím s přírodními katastrofami.

5. Zvýšit podíl žen a zranitelných skupin, které pracují nebo hledají práci, a pomoci více mladým lidem najít práci podporou pružnějšího uspořádání pracovní doby, rozšířením formální předškolní péče a vzdělávání a dlouhodobé péče, posílením aktivních politik na trhu práce a řešením nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi. Zlepšit výsledky vzdělávání posílením dalšího profesního rozvoje učitelů zaměřeného na přístupy založené na kompetencích a sladěním hodnocení žáků s těmito přístupy, zlepšením autonomie škol a rozšířením hodnocení učitelů. Řešit chudobu a sociální vyloučení dalším zvyšováním účinnosti a efektivity systému sociální ochrany.

V Bruselu dne 8. července 2025.

Za Radu

předsedkyně

S. LOSE